

Een van de laatste ochtenden op het eiland zit ik naast hem voor het raam in zijn kamer. We hebben zicht over de volle breedte van de waddendijk. De lepelaars die er gisteren waren zijn vertrokken, we zien scholeksters en stormmeeuwen, tegen het hek voor het grasland scharrelt een kraai. Er loopt een smalle weg schuin omhoog de dijk op, hij begint beneden aan de straat en gaat boven over in een klein plateau en de valing van de dam.

Links in ons uitzicht komt een man het weggetje opgelopen. Hij duwt een rolstoel met een vrouw erin. Ze zit licht voorovergebogen en ziet er oud uit, grijs haar, een klein kopje op een nek die al even buiten dienst lijkt te zijn. Langzaam verplaatsen ze zich omhoog, tot op de kruin. Het tegenlicht maakt een scherp uitgesneden beeld van ze, een silhouet met wielen dat daar minutenlang blijft staan. Dan duwt de man de stoel verder, een stukje naar rechts en in de richting van het water. Ze verdwijnen achter de dijk.

Ik maak koffie voor ons. We zitten daar goed, kijken naar de lucht die opentrekt en wanneer een van

de scholeksters stuiterend landt in het gras pakt mijn vader zijn kijkertje erbij. Hij grinnikt, het rare keelgeluid waar vaak iets op volgt als ‘dat is stug’ of ‘merkwaardig’ maar nu alleen het pronte loopje van de vogel geldt. Dan verschijnt aan de einder opnieuw de man met de rolstoel.

De rolstoel is leeg. Zonder om te kijken loopt de man er de dijk mee over, het weggetje af naar beneden totdat hij uit ons beeld verdwijnt.

Er is niets, daar achter de kim! Alleen het plateau, overgaand in het talud, een streep zand met verdroogd wier en daaronder de zwarte basaltblokken die het wad inlopen en verdwijnen in het platte, blauwgrijze water. Er liggen geen boten, er kunnen geen fietsen langsrijden, laat staan auto’s. Waar is de oude vrouw gebleven? Heeft hij haar in het water gekieperd? Is ze herrezen en gaan wadlopen? Gaan zwemmen? Een bootje uit haar mouw geschud en ermee verdwenen in de zee?

‘*Father and Daughter,*’ zeg ik. Getroffen kijkt hij me aan.

De rest van de ochtend brengen we door met het verzinnen van mogelijkheden voor wat er gebeurd kan zijn. Ten slotte zegt hij, de wetenschapper die ooit opschreef dat politiek het werkelijke verbindt met het denkbeeldige: ‘We komen er dus achter dat de beste verklaringen fictief zijn.’

Hoe ik geen papa tegen hem zeg, al heel lang niet meer, alleen soms vader. Dag mijn lieve vader, begin ik mijn mails. Dag mooie dochter, antwoordt hij.

Het filmpje begint met het beeld van hen samen. Ze komen aan vanuit de verte, eerst lijkt het alsof ze lopen maar dan zie je dat ze fietsen over de dijk, een recht herenrijwiel naast een ratelende kinderfiets. Hij iets voorop, zij enthousiast als een jong hondje half achter en dan weer naast hem, naar hem opkijkend. Ze zetten hun fietsen tegen een boom en lopen de steile dijk af. De vader omhelst haar, stapt in een bootje en roeit weg. Zij kijkt hem na tot ze hem niet meer ziet.

De rest van de film *Father and Daughter** bestaat uit beelden van de dochter die langs die plek fietst en er halt houdt. Je ziet haar opgroeien. Van kind wordt ze een groot meisje met een grote fiets, haar haar wordt langer, er fietsen vriendinnen mee, een vriend, er verschijnen kinderen op fietsstoeltjes, het haar wordt opgestoken, een ernstiger jas, een krommere rug, totdat het meisje een oude vrouw is geworden. Stram zet ze

* *Kijk even deze film van Michael Dudok de Wit als je dit boek leest. Duurt nog geen tien minuten; makkelijk vindbaar op YouTube.*

haar fiets op de dijk, hij valt en valt opnieuw, ze laat hem liggen en loopt naar beneden naar de plek waar ooit haar vader verdween. Een leven lang bleef ze bij hem langskomen, jaar in jaar uit, en toonde hem iets van het bestaan dat ze in haar eentje verrichtte.

Er is geen tekst, alleen muziek. We hielden allebei van het filmpje. Maar ik weet niet of we hetzelfde zagen. Waar ik gemis zie, het meisje dat verbinding zoekt met iets dat er niet meer is en altijd alleen is daar bovenaan de dijk, zag hij denk ik veeleer de vasthoudendheid en duurzame trouw van iemand die een leven lang blijft terugkeren bij wat waardevol is, ook al is het onzichtbaar.

Wanneer hij zelf onzichtbaar is geworden kan ik niet ophouden naar het filmpje te kijken. Ik zie hoe een zilvermeeuw opvliegt, hoe de ganzen voorbij schieten boven de dijk, kraaien, een spreeuwenzwerm, hoe een buizerd de lucht in klimt. Ik zie haar.

Ze zegt:

‘Ik stond daar en hij vertrok. Hij had me opgetild en omhelsd, ik voelde zijn armen door de loden winterjas heen, zijn gezicht tegen mijn wang. Dat hij me toen heeft neergezet, nog even in mijn schouders heeft geknepen en zich heeft omgedraaid is niet zomaar een herinnering, het gebeurde echt, hij draaide zich echt om. Zette zijn ene voet voor de andere, liep omlaag naar het water en vertrok. Ik zag het gebeuren, terwijl ik hem nog rook. Ik wist niet wat er ophield en niet wat er begon.’

Het regent heel hard. De lucht is griuw en dik van wolken en op het kleine stukje dat ik afleg van de kade naar hier is alles al glimmend nat geworden, mijn fiets, de fietstassen, mijn schoenen. Het is drie kwartier fietsen en de buienradar laat zien dat de hevigheid van de regenval alleen nog maar gaat toenemen. Ik kijk voor me uit naar waar het fietspad over de dijk begint, er is geen kip, de struiken staan donker langs het pad als kromme uitgekledede mannetjes. Over anderhalf uur heb ik met hem afgesproken, aan de noordoostkant.

‘Kom je meteen hiernaartoe vanaf de boot?’

‘Ik zet eerst even mijn tent op, dan staat die alvast en ben ik mijn zooi kwijt. Dat is vlak bij jou, een paar minuten verderop, bij een boerderij.’

‘Moet ik komen helpen?’

‘Nee, joh, zo gebeurd, dat ding staat in tien minuten. Fiets ik daarna jouw kant op.’

‘Prachtig.’ Zijn tevreden grinnik. ‘Succes maar. Tot straks.’

Met mijn fiets loop ik naar een leeg bushokje en

vouw vuilniszakken om mijn bagage. Mezelf rits ik in mijn regenpak, capuchon strak dichtgeknoopt, klittenband van mijn broekspijpen aangetrokken. In een stevige versnelling trap ik door de regen. Het eiland is leeg maar weldoorvoed, mals en groen, ik zing af en toe voor me uit en het pak dat me vervormt tot een donkerblauwe plastic kegel houdt me droog.

Wanneer ik aankom bij het kampeerterrein dat ik gemaild had blijkt het een verlaten weiland met een unheimisch aandoend groepje bungalowtenten en een paar stacaravans waar lang niet naar is omgekeken. Er hangt een deken uit het raampje van de voorste, stoelen liggen omgewaaid in het drijfmatte gras. Het wc-hok is leeg, een plastic tas van de Aldi klappert verlaten aan een waslijn en ook in de bijbehorende boerderij zie ik niemand. Ik loop naar de stallen, keer terug langs het huis maar alles is uitgestorven. Ribbedebie.

Ik fiets door, er moet nog een terreintje zijn, dichterbij het hotel, waarvan ik niet kon uitmaken of het wel open was. Ik zie een bordje met een erop geschilderde tent en een klomp, direct achter de waddendijk. Ook hier is niemand te bekennen bij de ingang of op het erf maar ik zie levensteken bij twee tenten, een paar uitgeschopte kinderlaarzen en een fiets, in een klein caravannetje brandt licht. Omdat het net even is opgehouden met regenen zet ik snel mijn tentje op in de hoek van

het veld tegen de stalmuur. Het staat inderdaad binnen tien minuten, hoera, matje uitrollen, slaapzak, zaklamp in de nok van de binnentent en vlug nog even droge sokken aan. Ik rits de boel dicht, hang mijn regenpak in de schuur en wandel naar het hotel, precies op tijd voor het diner met mijn vader.